

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placc-utca 47. és 49. szám.

A kamara évi jelentése.

A közgazdasági viszonyok jellemzése.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, július 15.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara 1906 évi könyve tegnap jelent meg. Rendkívül érdekes, bő tartalommal, 23 iven. Az évi jelentés három főrésze oszlik. Az első rész felöleli a kamara 1906. évi összes munkásságát, háztartási s egyéb viszonyait, a kamara ipari, kereskedelmi véleménymondásait, ismerteti az ösztöndíjak és szakiskolai, továbbá házi ipari tanfolyamok ügyeit.

A második rész a „Függelék”, a mely a kamarai felterjesztéseket foglalja magában, s a III-ik rész a kerület közgazdasági viszonyait ismerteti. Az általános rész, mely Szávay Gyula titkár tollát dicséri ez:

Általános jellemzés.

A kilábolás jegyével lehet felruházunk és jellemeznünk az 1906. évet.

A bénító nagy betegségek még minden tünete és utóhatása végighullámozott rajta folyton szelidülő hullámgyűrűvel s keresztezték a gyűrűket a rendezettség és megszilárdulás nyomán ígérkező jövőnek ellenhullámai.

Megtépett gyökerekkel állt az ingadozó közviszonyok bizonytalan talajában az ország egész közgazdasági parkülvénye s mikor az eligazítás alkotmányos napja kisütött is és a művelő eszközök újra munkába vehették a parlagot: időnek kellett még elmúlnia, hogy a megszakadt gyökerek megerősödő új gyökérszálakkal belekapaszkodhassanak a bizonytalanság talajába.

A gyógyuló közviszonyok levegőjében bizalmat keltőleg jelentek meg egy szerszmind a tetterős közgazdasági kormányzat biztató programmpontjai: az iparrendezési, iparfejlesztési és szociális- (munkás-) térnek rég várt beépítési tervei a megfelelő javaslatok alakjában s e kettős irányban érzett ható erő eredőjeként, régi sebeit tapasztatva és új reményeit ápolgatva, úszott az anyagi élet vizén ár ellen — ár iránt a nemzet.

Az állapotok határozottan jobbra fordultak, aminek a jelzett közviszonybeli gyógyuláson kívül és a termelés eredmények átlagos javulásán kívül nagy része volt az ország gazdasági önállóságába vetett hit teljesülési lehetőségének. Hogy ennek esélyei tíz évre eltoltódtak, azt a befejezettség és megmásíthatlanság tudatán

bívnul is elég megnyugvással fogadta a nemzet, különösen azért, mert egy gazdaságpolitikai rendszer megváltoztatásához s a világviszonyokba való beillesztéséhez nem sok az 10—12 esztendő, amit előmunkálatokra szükséges fordítani, — ezt mindenki érezte — csak most már kérlelhetlen bizonyossággal álljon előttünk az, ha legalább ez idő elmúltával feltétlenül és teljességgel bekövetkezik évtizedek általános óhajlásának, nemzeti harcának ez az eredménye.

Ha ez bekövetkezik, ha a nemzet bizalmának letéteményesei ezt a nemzeti kívánságot hátsó ajtók és rejtett sülyesztők nélkül be tudják illeszteni a magyar szent korona törvényábrájába: akkor végre mély és szabad mederben indulhat meg a valóban magyar közgazdasági politika programja s már ez a közbeeső tíz év a merész kezdeményezések és jövőnek szóló alkotások gazdag ideje lesz.

A harc most folyik a vezérhelyeken, teljes bizalommal várjuk a végét.

Amíg így reményeinket szövögetve himes szálakat bontogatunk ki az elmúlt év közgazdasági hangulatkezeiből, szomorú igazságossággal kell rámutatnunk azokra a sötét szálakra is, melyek mély aggodalmmal nehezülnek az év krónikáiról tollára.

A kivándorlásról.

A kivándorlás adatai megdöbbenőek, a nemzet sorsán gondolkozókat szinte félelemmel töltik el. Alább részletezzük kerületünk adatait s rámutatunk egy-két okra, ezek az okok azonban úgy variálódnak, sokasodnak, módosulnak, a milyen szögbe állítjuk be bíráló szemünket. Egy azonban bizonyos, hogy minden ok végső gyökere gazdasági s ez maga elég lehet arra, hogy e minden csapásnál, háborúnál és pestisnél rohamosabban pusztító nemzetgyilkoló bajnak gyógyítására mindannyian minden eszközzel arra a tere siessünk, ahol a baj gyökere táplálkozik: a gazdaságra.

Szociális mozgalmak.

A másik fekete szál, amely végighúzódik az elmúlt év gazdasági képén és annak hasonlóan mély gondolkozásra készíti a nemzet minden komoly fiát: a társadalmi osztályharc immár mindenütt romboló hulláma, mely teljes erejével épen a közgazdasági nemzetszervezet leggyöngébb részét, az ipart támadja és pedig épen akkor, amikor az önállóságra való készülődés idejében legerősebbnek kellene lenni, de szerencsétlenségünkre a leggyöngébb. Nagyipar kisipar, régi ipar és most keletkező, még kalkuláló egyformán belekerült e harc pusztító forgatagába. Az az erő, mely a szociális eszmék harcratámadásában száz és száz ponton kereshetne magának és igazságainak küz-

dőteret, — mind-mind a szerencsétlen magyar ipart választja céltáblájául. Erről is alább szólunk részletesen és felsoroljuk tárgyalásunkhoz kerületünk adatait, itt még csak annyit, hogy ily harc közepette természetesen nehéz azt kivánni a tőkétől és embereitől, hogy ipari vállalkozásokba feküdjenek belé, pedig a magyar ipar megteremtése végre is egyformán kell munkásnak és nem munkásnak.

Ezen a téren is növekvők a bajok. Ez a tér is azt igényli, hogy a legjobbak siessenek a bajban levők és gondozóik támogatására, együttes munkára, mert ha szabályozott medret nem tudunk vágni a lefolyásnak, bele pusztulnak a ma még ősi portán pipázó egykedvűek is.

E közös munka helyett széthuzást és kelleetlenkedést találunk. Nagyzól a papir-bürokratizmus, mert még nem elég nevetséges és szálnalmas s mert még nem ragadta torkon a küzdődő, haragos élet.

A kereskedelem ellen.

Kötelessége a kamarának, hogy rámutasson a nálunk most nagyban lábra kapó ipar- és kereskedelem ellenes áramlatra is. Nem kívánjuk példákkl mérgecsíteni fejtegetésünket, de megállapíthatja mindenki, aki közviszonyainkat elfogulatlanul bírálja, hogy e kijelentés határozott tényeken alapszik.

A kamara jól tudja, hogy ipari és kereskedelmi viszonyaink úgy fejlődési, mint egyéb szempontokból még sok kívánni valót hagynak fenn. De ez indokból csak önérdékből, vagy rövidlátásból eredő elfogultsággal vezethető le oly ellenséges felfogás, mint amelynek ma tüneteit látjuk.

Ily áramlat, legyen bár jóhiszemű tudatlanság, vagy rosszhiszemű önzés annak alapja, az ország közérdekeire veszélyes, a közgazdasági életnek megtámadott két nagy tényezőjét, az ipari és kereskedelmi munkával foglalkozókat pedig jogos és méltányos érdekeikben sérti.

A kamara, bizalommal az országos közviszonyainkat irányító kormány iránt, azon reménységben van, hogy az teljes mértékben átértve ily ipar- és kereskedelem-ellenes áramlatnak az ország közérdekeire is veszélyességét, bizonyára módot keres és talál is annak utjaszegésére.

Az ipar és kereskedelem fejlődésének másik nagy megnehezítő oka: az ipari és a kereskedelmi jogrendszerek elavultsága és a mai viszonyokhoz mérten tapasztalható hiányossága.

Sem a jogszolgáltatási szervek, sem a közigazgatás, e mindent felölelő omnibusz, nem állanak feladatuk magaslatán a gazdasági, ipari és munkás ügyek intézésében és ez sok esetben nem az emberek, hanem a megiffjulatlan rendszerek hibája. Ezt is csak érintjük ez általános

Házaladás miatt

Péterfia-u 73 sz. alatti raktárunkat sürgősen kell kiürítsenünk! Nagy választóku gazdasági, borászati, háztartási gépeinket, saját gyártmányu legjobb hírnévnek örvendő borsajtóinkat és kutszivattyuinkat is nagyon mérsékelt árakon bocsátjuk áruba! „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság.”

részben, tüzetesebben a „Törvényhozási és jogszolgáltatási fejezetben tárgyaljuk.

Megérintve ez általános és megszívlelendő tüneteket, teljes elismeréssel kell nyugtáznunk azokat a legjobb indulatu fáradozásokat és áldozatokat, melyeket saját kezdeményezésünkre és javaslatainkra a közgazdasági kormányzat a kis- és nagyipar támogatása, a háziipar fejlesztése, a szakoktatás emelése terén hozott. Oly végtelenül elmaradtak azonban a gazdasági viszonyok, hogy azok tere, amikor zuhogó záporra szomias csak gyöngye harmatot kap e tiszteletre és háálára kötelező tettekben.

A kereskedelmi osztályon kevesebb segítés történik, sok régi panasza orvosolatlan, lehangosabb ezek közül még min, dig a fogyatkozási szövetkezetek ellen szóló. Ennek az osztálynak egész intelligenciájára van szüksége, hogy felzudulás nélkül viselje megsegítetlen helyzetét. Az elmúlt évben sok egyéb között a waggon hiány sanyarta meg s kimutatott kész kárért is jószónál egyéb kárpótlást nem kaphatott. Szintén tetéztett törvénytörési módosításokra vár.

De bizalom és türelem — vezérek ezt hirdessék, közemberek ebben nyugodjanak meg. És tegye mindenki kötelességét . . .

Aerenthal és Tittoni találkozása.

Az olaszországi Desio felé fordul most a világ figyeleme, a hol Aerenthal és Tittoni külügyminiszterek lázas buzgalommal igyekeznek a megrepedezett olasz és magyar osztrák barátságot megdróozni. A miniszterek találkozásáról egyelőre a következő távirat számol be:

Báró Aerenthal külügyminister gróf Lützow osztrák-magyar nagykövettel és báró Gagern követtel 4 óra 30 percek ideérkezett. A kis pályaudvarnak virágokkal díszített perronján Tittoni külügyminister Bolatti irodafőnökével várakozott. Azonkívül megjelentek a hatóságok fejei és Desio helység előkelőségei, köztük több hölgy is. Az üdvözlés nagyon szívélyes volt. A helyi tűzörség zenekara az osztrák himnuszot és az olasz királyindulót játszotta. Tittoni miniszter bemutatatta báró Aerenthalnak Bolatti irodafőnökét és

A nemzeti nyelvek.

India a mythosai földrajzban hét részre oszlott, mely Meru, az istenek kedvelt hegye körül csoportosult. Minden résznek megvolt a maga folyója és ezt a hét folyót Sapta Sindhavasnak nevezték. A Gangavári, melyet szentnek tartottak, az istenek lábai alul eredt és hozzá zarándokoltak a népek és mellette ájtatoskodtak az égek leányai.

A madus hegylánc legmagasabb csúcsán székelt a gazdaság, a jószág istene. Kuvera és mögötte állott ama rózsa-almafa, melynek gyümölcséből az aranydus Dsamba folyó fakadt.

A homályos őskorban az emberek még nem tudtak beszélni, hanem az állatokat utánozták.

A levegő csak úgy rengett az ordítástól, sivitástól, nyávogástól, ugatástól. Kuvera Isten megunt a nagy lármát és elhatározta, hogy a népeknek önálló nyelvet ad. Leszállt a Gangavári folyamhoz, egybegyűjtte a népeket és meghagyá — hogy hetednapra jöjjenek fel hozzá és vegyék át a nemzeti nyelvüket.

A Kalázahegyén mindig tűz égett és a fölé akasztá Kuvera isten a nagy üstöt melyet a halhatatlanság forrásból me-

Desio polgármesterét, aki báró Aehrenthal a lakosság nevében üdvözölte. Báró Aehrenthal bemutatta Tittoni miniszternek báró Gagern követét. A vasutól a Tittonivilláig 10 egyesület zászlókkal állott sorfalat és a vendéget üdvkiáltásokkal fogadta. Tittoni miniszter neje báró Aehrenthal a villa előcsarnokában fogadta és rövid üdvözlés után a parkfelőli terraszra vezette. A villa előtt elhelyezkedett zenekar az osztrák-himnuszot játszotta. A terrazon teát szolgáltak fel. 6 órakor a miniszter visszavonult.

Felsőipar iskola Debreczenben.

A város szűkkeblősége.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 15.

A minap hirt adtunk arról, hogy Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter megsürgette az ipar és kereskedelmi kamarához intézett leiratával Debreczen város nyilatkozatát, a melyet a felállítandó ipariskola ügyében tett. Mint tudvalevő Kossuth Ferencz telket, 400 ezer korona hozzájárulást és évi 10 ezer korona segélyt kért az ipariskola céljaira, a melynek megadása esetén a miniszter az új intézet felállítja Debreczenben.

A város nagy bölcsen megadta a telket, sőt a 400 ezer koronát is, de már arról hallani sem akart, hogy az évi 10 ezer koronát is megszavazza.

Ellenben nagy bölcsen úgy gondolkodott, hogy a 10 ezer koronát adják össze az ipariskola kerületébe tartozó kamarák.

A miniszter a város elhatározását nem vette tudomásul. Ismét leiratot intézett s kijelenti, hogy nem handabandázik. Vagy megadja Debreczen az évi 10 ezer koronát is, vagy nem.

ritett vízzel töltött meg és elkezdé a népek nyelvét főzni.

Hetednapra kora reggel, mikor még alig pitymallott és az istenség éppen a katlan tüzet piszkálta meg, hogy jobban égjen, acélizmu barna emberek kapaszkodtak fel a hegyre.

— Ejnye, be korán jöttek! mondá az istenség barátságosan. — Külömben szeretem az ilyen fürge, szorgalmas népet és miután az üstöm még nem forrott föl, nehogy várnotok kelljen, saját nyelvemet adom nektek. Legyetek az első kik virágos nyelven szóltok egymáshoz.

Az indusok szépen megköszönték az adományt és büszkén hirdették, hogy az istenek nyelvét beszélik.

Sok és különböző nép vándorolt fel aznap Kalázia hegyére, hogy átvegyék nemzeti nyelvüket, népszokásaikat, melyet Kuvera isten ráadásul osztott ki közöttük. Jöttek sárgák, miad a narancsfa érett gyümölcse: vörösek, kiknek bőre, mint csiszolt réz, ragyogott a napsugarakban, vadak, mint a sivatag oroszlánjai; feketék, mint a csillagatlan ój; kicsinyek, nagyok, szépek, rutak és Kuvera isten nem fogyott ki adományjaiból.

Már jó későre járt az idő, a hegyet sötétség borította, csak a katlan alatt égő tűz világított messzire, mikor nagy

Ettől teszi függővé az új intézett felállítását.

A tanács mai ülésén foglalkozott a miniszter újabb leiratával, de nem bocsájtkozott részletes tárgyalásba. Kiadta az ügyet a jog és pénzügyi bizottságnak, hogy adjon véleményt a törvényhatóságnak.

Nincs kétségünk az iránt, hogy a jog és pénzügyi bizottság be fogja látni azokat az előnyöket, a melyek az intézet felállításával Debreczenre háramlanak s félre teszi azt az ósdi felfogásra valló intézkedési jogát, a melylyel apró részlet kérdések miatt nagy érdekű ügyeket ront el.

Tekintve pedig, hogy Debreczen közönsége meg van győződve arról, hogy a felállítandó intézet nagy hiányt van hivatva pótolni, a törvényhatóságnak elsörendű kötelessége megragadni az alkalmat, hogy felső ipar iskola kicsinyes okok miatt ne más vidéki város, hanem Debreczen kapja meg.

A bécsi eredmények.

A kiegyezési egyenleg.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, július 15.

Ma már befejezett dolog, hogy Magyarország és Ausztria között a kiegyezés dolgában, amely közel tíz év óta csak évről-évre toldoztak-foldoztak, a nemzeti kormány elkészült a megálapodásokkal. Ez természetesen még nem jelent mindent, mert paklizásukba még alaposan beleszólhatnak a parlamentek s a hosszú tanácskozásoknak az lehet a vége hogy mindent visszadobnak neki. De az esetleges kiegyezésnek mégis a mostani bécsi eredmények lesznek az alapvonásai. Természetes, hogy kettőzött érdeklődéssel kutatja tartalmukat a nagyközönség. És így lehet-e természetesebb dolog annál, hogy a kormányok viszont „szigorú diszkréciót” fogadtak.

zajjal egy különös nép közeledett. Fehérek voltak és csigákban leomló hajukat igaz gyöngyök ékítették. Ruhájuk ragyogott a sok aranytól, ezüsttől és csizmájukon sarkantyú pengett.

— Honnan ilyen későn? — kérdé az istenség. Talán öltözékekkel voltatok ilyen soká elfoglalva?

— Messziről jövünk és az utban ellenségeket kellett legyőznünk, felelték azok.

Kuvera isten erősen megpiszkálta a katlan tüét, úgy, hogy a lángok magasra csapkodtak fel és az üstben levő nyelvanyag újra forni, susteregni, pöffekelni kezdett és érthetően ejté ki az „Isten, haza, király, nemzet” szavakat.

— Elég, — mondá az istenség, a keverést abbanhagyva. — Ez mindent magába foglal, a mire szükségtek van. Kiosztá közöttük a magyar nyelvet, ráadásul vitézséget, bátorságot, hazaszeretetet, népszokásokat, barátságot, vendéglátást és mikor már eltávoztak, még egy kis vakarékot dobott utánuk: az egyenlenséget.

Kimerülten a nap fátalalmaitól dőlt le pihenni Kuvera és fel sem ébredt többé. Csak a Kaláza hegy csúcsáról felszálló magas füstoszlop jelzi, hogy a népek ott kapták legdrágább kincsüket: a nemzeti nyelvet.

Legszebb, legtartósab Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék- király kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni

Egy és más azonban bécsi forrásból — és ez is természetes — kiszivárgott s amit megtudtunk, éppen nem teszi rózsaszínűvé várakozásainkat. Az első faktum, hogy a kiegyezési tárgyalások a maguk nagy apparátusával megszűntek. A két miniszterelnök között lesz még a nyáron találkozó, melyben a kérdések politikai oldalát vitatják még meg és megállapodnak az elintézetlen detailokban. A javaslatokat aztán az ősszel a parlamentek elé terjesztik. A kiegyezési anyag egyes ágaiban az egyenleg így áll;

1. Az elintézetlen kérdések között jóformán a legszúrósabb a cukorsurtaex dologa, kapcsolatban a brüsszeli cukorven-
ció fennmaradásának most napirenden való ügyével. Ausztriában tudni sem akar-
nak róla s így vagy elejtik az egészet, vagy a magyar kormány engedményeket
cedál érte.

2. A szabadalom-, marha- és véd-
jegyvédelem kérdésében perfekt a megál-
lapodás.

3. Tisztázták a fogyasztási adók kér-
dését is. A szeszdó dolgában azonban
még nincs megegyezés.

4. Az utolsó napon végeztek a vas-
uti tarifa körül megoldhatatlannak lát-
szó ellentétekkel. Állítólag a magyar rész-
ről előterjesztett proposíciót fogadták el,
ami azonban természetes éppen nem je-
lenti a magyar érdekek érvényesülését.

5. Az államadósság kérdésében már
március óta nincs differencia.

6. A vasuti csatlakozások és a közös
vasutak dolgában a két kormány nem
birt megállapodni. Most arról van szó,
hogy ezeket a kérdéseket kikapcsolják a
kiegyezési anyag komplexumából.

7. Megállapodtak új állategészségü-
gyi eljárásban.

8. A bank- és érmekérdés csak az
utolsó órákban foglalkoztak. A tárgyalá-
sokról kikerült hírek szerint itt a minisz-
terelnökök fognak dönteni.

9. Mivel pedig minden jó, ha a vége
jó: a kvótát emelni fogják. Az osztrák
kormány — így szól a hír — nem térhet
ki az osztrák közvélemény sürgető köve-
telése elől s elengedhetetlen feltételenk
tartja a közös költségekhez Magyarország
részéről fizetett arány emelését, mert egész
Európa tisztában van azzal, hogy Ma-
gyarország pénzügyi, gazdasági és politi-
kai téren megerősödött. A tárgyalásokat
itt még nem zárták le; különben is a mi-
niszterelnökök a kiegyezési törvények sze-
rint csak abban állapodhatnak meg, hogy
milyen irányban befolyásolják, majd a
kvóta-bizottságokat. Az osztrák kormány
azonban garanciákról gondoskodik, me-
lyek biztosítják a kiegyezés sorsának a
kvótaemeléssel való jánkimát.

Ezek nagyjában a bécsi eredmények.
Tessék épülni rajtuk!

A debreczeni kultur palota.

Felirat a miniszterhez.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 15.

Ismeretes, hogy a koronázási ju-
bileum alkalmából a kormány több
százezer koronát fog vidéki kulturpa-
loták építésére fordítani. A Debreczen-
ben felállítandó kulturpalota ügyét Oláh
Károly tanácsnok ma ismertette a ta-
nácssal.

Két évvel ezelőtt, mint tudvalevő
a kormány 100 ezer koronát ajánlott
meg a kulturpalota építésére. Ez ösz-

szegből már 10 ezer koronát, mint az
első részletet fel is vette a város, a
mely maga is 150 ezer koronát sza-
vazott meg erre a célra. Telekvételre
ez összegből már 72 ezer koronát el-
költött a város, így voltaképen Debre-
czennek csak 78 ezer koronája van
meg a kultur palota céljaira.

A koronázási jubileum alkalmá-
ból építkezésre fordítandó kormány
segélyt a muzeumok és könyvtárak
főfelügyelősége három csoport szerint
osztaná meg.

Az első szerint azon városok kap-
nak segély, melyeknek még nincsen
kulturpalotája, másodsor, a hol már
van, de bővítésre szorul a kulturpa-
lota, harmadszor a hol építkezési alap
van, de nem elegendő a költségek fe-
dezésére.

A debreczeni kulturpalota ügye a
harmadik csoportba tartozik s így
kérni kell, hogy a kormány a meg-
ajánlott összegekből, még 100 ezer
koronával járuljon az építkezéshez. A
tanácsnak Oláh Károly előterjesztést
tett, hogy a város intézzen feliratot a
miniszterhez újabb adomány iránt.

Lehet, hogy a miniszter a város
kérésének eleget fog tenni, mert igen
jóakarattal vannak felsőbb körökben a
debreczeni kulturpalota ügye iránt,
azonban Debreczen városának sem
szabad elzárkóznia teljesen a nagyobb
összeg megszavazásától, mert az az
összeg, a mely eddig rendelkezésre áll,
még ha a kormány újabb segélyt is
ad, nem elegendő arra, hogy hatalmas
monumentális palotája legyen Debre-
czenben a művészeteknek.

József kir. herceg automobilon.

Debreczenből Nagyváradra.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 15.

Szombaton este elegáns automobil
állott meg a Ganz gyár Piac-utcai irodája
előtt. Az automobilról egy százados ugrott
le, bement az irodába, s azt kérdezte merre
lehet Derecskére menni.

Az automobil József királyi hercegé
volt, a ki a sofför mellett ült. A mikor a
százados megkapta a felvilágosítást, prűsz-
kölve indult el a gépkocsi s meg sem állott
Derecskéig.

Derecskéről Nagyváradra ment a kir.
herceg. Ottani időzéséről tudósítónk a kö-
vetkezőket írja:

Ma délután félötóra tájban egy ha-
talmos sötétvörösre festett legújabb szerke-
zetű De Duon Bouton-féle automobil állott
meg a Szent László-téren Mihelyfi Jenő
fűszerkereskedőnek üzlete előtt. Az arra
járók kíváncsian nézték a hatalmas hat
üléssel ellátott alkotmányt, a melyben
négyen ültek, közöttük egy fehér porkő-
pönyeget viselő aranygalléros katonatiszt,
aki nem volt más, mint József főherceg.
Kivüle egy simára beretvált sofför, egy
vadász és a főherceg első kormornyikja
ültek az automobilon. Miután a gyönyörű
gép megállott, József főherceg leugrott az
automobilról és szólt valamit a sofförnek,
aki erre bement a Mihelyfi Jenő üzletébe
és arra kérte a tulajdonost, hogy lássa el

automobilt a szükséges benzinnel. Azután
ismét bement az boltba, ahol az üzlet
egyik segéde megkérdezte tőle, hogy kié az
automobil. A sofför halkán zálaszott:

— József főhercegé

De a körülálló meghallották és hir-
telen zajos éljenzésben törtek ki. A fő-
herceg mosolyogva szalutált, ami még
inkább fellekesítette a tömeget, amely né-
hány pillanat alatt megháromszorozódott.
A főherceg időközben ismét felült az auto-
mobilra és barátságosan, hajlongással fo-
gadta a sűrűn ismétlődő éljeneket. Ezalatt
az üzlet alkalmazottai az automobilhoz
mentek és a sofför segélyével beöntötték
a gép tartályába a benzint. A főherceg
ekkor barátságosan fordult az üzlet egyik
alkalmazottjához, Biró Ferenchez:

— Merre kell menni Nagyszalonta
felé — kérdezte.

A fiatal ember megmutatta az ut-
irányt.

— A Teleky-utca felé — fenséges
uram.

— Messze van Nagyszalonta? — kér-
dezte a főherceg.

— Nincs messze fenséges uram —
automobilon körülbelül háromnegyed óra.

— Köszönöm — mosolygott a fő-
herceg.

Minthogy a benzint a raktárból hoz-
ták, hosszabb ideig kellett várakozni.
Mihelyfi Jenő odalépett a főherceghez és
bocsánatot kért tőle:

— Felséges uram — mondta — né-
hány pillanatra kérem szíves türelmét, a
mig a töltést végezzük.

— Kérem csak tessék — válaszolt
udvariasan a főherceg.

Öt óra felé meg volt töltve az auto-
mobil benzin tartálya és ekkor a sofför le-
ment az üzletbe, hogy kifizesse a szám-
lát. Miután tudtára adta Mihelyfinak,
hogy három nap múlva ismét átutaznak
Nagyváradon és ismét szükségük lesz
benzinre, Mihelyfi nem akarta elfogadni a
pénzt:

— Majd akkor tessék fizetni, ha visz-
szajönnek.

A sofför azonban ragaszkodott a
fizetéshez és nyugtázott számlát kért Mi-
helyfitől.

— Kinek a nevére állítsam ki?

A főherceg nevére. Mihelyfi erre így
állotta ki a számlát:

— Ö fensége József királyi herceg
részére.

— Tessék kijavítani szólt a sofför,
nem királyi herceg, hanem főherceg.

Mihelyfi erre így állította ki a szám-
lát, amely 24 korona 50 fillért tett ki. A
főherceg automobilja öt óra után robogott
el. József főherceg Nagyszalontán át kis-
jenői birtokára utazott, ahol három napig
marad és Nagyváradon át ismét visszajön
Debreczenbe, innen Téglásra, ahol jelen-
leg a 2. és 4. ezred honvédhuszár dandár-
gyakorlatokat vezet. Hogy a főherceg tel-
jesen magyar udvartartást vezet, azt mi
sem igazolja inkább, mint az, hogy a vele
utazó udvari alkalmazottak valamennyien
magyarok.

Öngyilkos osztálytanácsos.

Levetette magát a negyedik eme- letről.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 15.

Tegnap délelőtt tizenegy óra tájban
a kereskedelemügyi miniszterium esőndes
udvarában egy idősebb uriember holttes-
tére bukkant a miniszterium kapusa.

Minthogy a holttesten semmi nyoma

A világ legjobb arató gépei

az eredeti amerikai Johnston-gépek, marokrakó, kéveköttő,
arató gépek, fűkaszálók, széna gyűjtők kizárólagos gyári
raktár **Ráhrer Sándornál Debreczen, Piac-utca**
26. sz. (nagyfőzsde-udvar. Aratókép kezelő kurzus
ingyen. — Tartalékrészekből nagy készlet.

nem volt a sebesülésnek, éppen csak egy kis vér szivárgott a fejből, az összegyűlt inspekciónak és szolgák azt hitték, hogy az ismeretlen urat szívszélhűdés érte.

Nyomban telelőnáltak a mentőkért, akik át is jöttek a Lánchid-utcába, de már csak a halált tudták konstatálni.

A rendőrség nyomban intézkedett, hogy a tetem személyazonosságát megállapítsák. Egy vasuti igazolvány alapján megtudták, hogy az illető Loskay Miklós nyugalmazott miniszteri tanácsos, a vasuti osztály volt vezetője.

Ott a helyszínén állapították meg azt is, hogy Loskay Miklós öngyilkosságot követett el. Fent a negyedik emelet folyosóján egy esernyőt találtak és egy cillindert. Ebből következett, hogy az öreg ur onnan dobta le magát.

Loskay legényember volt, aki jó régen ment nyugdíjba. Igen előkelő származású ember: testvéröccse Loskay tábornok, a kassai dandár parancsnoka.

Az öngyilkos életében mindenki rendszert, pontos és nyájas embernek ismerte. Levelet hagyott hátra, amelyben arra kéri a rendőrséget, hogy kassai testvéröccsét és Sopronban lakó bátyját, aki ott bencés házfőnök, értesítsék haláláról.

A miniszteriumban tegnap Stettina tanácsost kereste.

A Pápan lakó öreg ur nagyon ideges volt és azt mondják, hogy egy ilyen rohamában követte el végzetes tettét.

Merénylet a köztársasági elnök ellen.

Kétszer lőtt reá a merénylő.

Falleres megmenekült.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 15.

Párisból jelentik: tegnapi nemzeti ünnepén a szemle után, a köztársasági elnök ellen merényletet követtek el. Mikor az elnök fogata az Avenue Maringnya befordult, egyszerre lövés dördült el, majd utána egy második, s a merénylő 3 ik lövést is akart tenni, de akkor már a rendőrök kiesavarták kezéből a revolvert. A lövések egyike sem találta az elnököt és mást sem. A merénylőt a rendőrség vallatni kezdte, de az semmire sem válaszolt, hanem azt mondotta, hogy csak a vizsgálóhíró előtt fog vallani, mert nagyon fontos leleplezéseket fog tenni a mely csak őt és a kormányt érdekli. A merénylőt tegnap délután átkísérték a vizsgálóbíró elnöke elé.

— Rálőtt Ön a köztársaság elnökére.

— Igen felelte a merénylő.

— Megakartam őt ölni?

— Nem akartam megölni, felelte.

— Hát mi volt tetteinek oka?

— Aljas embereknek vagyok áldozata és magamra akartam vonni a közfigyelmet. Minden további kérdésre csak a védő jelenlétében fogok felni.

Megállapították, hogy a merénylőt Leon Mane Maillé-nek hívják, ki matróz volt. Valószínűleg, hogy elmebajos ki üldözési kórságban szenved.

Revolvere senkit sem sebesített meg, mert a fák koronájának irányába lőtt.

Az ev. ref. egyház presbiteriumának ülése.

A muzeumbizottság kérése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 15.

A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma vasárnap délelőtt népes ülést tartott az egyház tanács termében. A rendes folyó ügyeken kívül két fontos tárgy szerepelt az ülés tárgysorozatán. Ez pedig a városi muzeum bizottság és az egyházi tanítók kérése volt.

Részletes tudósításunk az ülésről a következő:

Délelőtt 11 órakor vette kezdetét az ülés Kiss Albert és Simonffy Imre elnöklése alatt, akik egyházi és világi részről látták el az elnöki teendőket. Az ülés elején esomó jelentéktelen ügyet tárgyaltak le, a mely után a városi muzeum bizottság kérésének tárgyalása következett.

A muzeum bizottság ugyanis azt kérte az egyháztól, hogy a vihar által megrongált és e miatt lebontott kistemplom tornyának gombját, vitorláját és osillagát engedje át a muzeumnak. A kérés tárgyalása fölött élénk vita indult meg. A felszólalók közül többek úgy nyilatkoztak, hogy a lebontott dolgok egy muzeum gyűjteményére nézve roppant fontosak és ennél fogva teljesíthető a kérés annál is inkább, mivel az egyház maga úgy sem tudja megőrizni, hogy ez az utókor számára maradandó emlékmű gyanánt szerepeljen.

Ezzel szemben a felszólalók többsége azt kérte határozatba venni, hogy a fontos tárgyban az a bizottság döntsön, a melyet régebben szintén egy ilyen kérés tárgyalása fölött küldött ki a presbiterium.

Ezt el is fogadta a presbiterium.

Az egyházmegyei tanítóknak a drágasági pótlék ügyében beadott kérvényét tárgyalták ezután. Ebben a tárgyban úgy határozott a presbiterium, hogy a kérvényt kiadja a gazdasági bizottságnak határozat hozatal végett.

Az ülés 1 órakor ért véget.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teleton sz. 339.

Szerkesztőségi 6.: d. e. 8—12 d. u. 2 6. éjjeli sz. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— Gáthy Bálint bucsuztatása.

Gáthy Bálintot, a debreceni királyi ügyészség vezetőjét szombaton este bucsuztatták el Nagyváradon a Pannónia-szállóban tartott társas összejövetelen. Jelen volt itt a nagyváradai társadalom színe java, az ügyészi, a bírói és ügyvédi kar képviselői, igen szép számmal. A társas vacsorán az első tószót Kurovsky Ferenc főügyész helyettes mondta távozó kartársára, nemcsak az ügyészt, de az igaz, becsületes férfit ünnepeve személyében. Várady Zsigmond magas szárnyalású tószója szintén Gáthy Bálintnak szólt, Virágh Béla kedves munkatársát köszöntette. Baróthy Pál dr. igen szellemes pohárköszöntőjében Gáthy Bálintot ünnepelte. A távozó ügyész meghatva mondott köszönetet kartársai és barátai ragaszkodásáért. Hangsúlyozta, hogy csak kötelességet teljesített, ez pedig az ő személyében nem érdem. Kérte, tartsák meg továbbra is jó emlékezetükben. Fodor Gyula az ügyészi karra üritette poharát. A társaság sokáig maradt együtt barátságos hangulatban. Gáthy Bálint hétfőn reggel utazott el Nagyváradról.

— Az új ref. főgimnázium.

A város tanácsa mai ülésén foglalkozott a belügyminiszter leiratával, a melyben jóváhagyta a közgyűlés által megszavazott 400 ezer koronás építkezési hozzájárulást. A tanács megválasztotta a város által a különféle bizottságba kiküldendő tagokat. Így az állandó építési bizottság tagjai: Vecsey Imre főjegyző, Oláh Károly tanácsnok, Aczél Géza főmérnök és Magoss György t. főügyész. A gazdasági tanácsban: Vecsey Imre, Aczél Géza vesznek részt. Az igazgató tanácsba: Király Gyulát, Magoss Györgyöt, Oláh Károlyt és Csóka Samut küldték ki. A miniszter leiratát a közgyűlés elé terjeszti a tanács s azután értesíti az egyházat.

— A villamos telep építése. Debreczen város villamos művének építése javában folyik a gázgyár szomszédságában Debreczeni Jenő igazgató az építkezésről jelentést tett a tanácsnak. Egyben a szerelésre vonatkozólag is intézkedéseket tettek. A közönséget a tanács plakátokon értesíti, hogy a magán szerelések már megkezdhetők. A szerelők munkálatának megkezdésére bővebb utbaigazítást Debreczeni Jenő igazgató nyújt.

— Ösztöndíj pályázat. A koronázás jubileum alkalmából a város művészeti ösztöndíjat tett. Az ösztöndíjra szokásos pályázatot most írta ki a tanács. Az ösztöndíj 600 korona. A pályázati kérvények augusztus 10 éig adandók be a polgármesterhez.

— Tolvaj, aki megszökik a kórházból. Néhány héttel ezelőtt került be a debreceni közkórházba Juhász Antal nevű ember, a kit enyhébb természetű betegség miatt vettek fel a kórházba. Miután Juhász Antal felépült betegségéből s vasárnap kellett volna elhagyni a kórházat. Juhász Antal ezt nem várta be és még szombat éjjel megszökött a kórházból, a honnan előzőleg értékes ingóságokat lopott össze. Feljelentés folytán körözést bocsajtottak ki ellene, a minek eredményeképp tegnap Szorencsen elfogták Juhász Antalt. Tegnap az esti órákban már Debreczenbe is szállították és itten a kir. ügyészség fogházában helyezték el.

— A Pásti közti zsidó fürdő.

Megirtuk a minap, hogy Végh Gyula főkapitány a t. főorvos előterjesztése folytán a pásti közti zsidó fürdőt bezáratta. Az orth. hitközség megfellebbezte a főkapitány intézkedését s a tanács mai ülésén a fürdő kinyitását megengedte, azonban záros határidőt kötött ki, hogy a főorvos észrevételei reparáltassanak.

— Karambol az utcán. Kontsek Géza fűszer nagykereskedőnél van alkalmazásban mint boltiszolga Molnár Sándor, a ki tegnap a Kossuth-utcán triciklijével fűszer árukat szállított. A Dóczy intézet előtt nekiszaladt Villás Ferenc szekérével, a mely elütötte Molnár Sándort úgy, hogy súlyos sérüléssel szállították lakására. A vigyázatlan Villás Ferenc ellen az eljárás megindult.

— Falk Armin temetése.

Tegnap délután a személyvonattal hozták haza Falk Armin holtestét Bécsből. A koporsót a halott szállító kocsiiban hagyták, holnap kedden reg-

szabad időnkét a fényesen berendezett és minden igényeket kieléplítő Széchenyi kávéházban Petőfi-tér 7. sz. Naponta zene-estély. Naponta zene-estély.

Hol tölthetjük legkellemebben

gel foglaltalra tenmegy v délelőtt család a jelentést

Özv. gy a r gyermek lenti, ho Falk Árr ságának ján di e. A megb czeni pá 10 órak lyezzük július h illetve a Spitz Ti férjével sógorai, férjével özv. Ko Falk Im Ottóné, náczné.

első ma viselője ság deb kárává

kások tegnap vasuti zük pe a reed ról és

nyen m zenetan tért be lójét ell

női ké cigár telben utca

és csat jótállás áruk m relők,

vásár Mentz sz. al

közked ton ka divat

utca 4 rikai é gyűrű manob választók és den ár az áru raktár helyis rikai gáak

utca den t tésre u kölcsö nem f fizetni s ben

Ne

gel fogják a vasuti állomáson rava-
talra tenni. A temetés holnap kedden
megy végbe a vasuti állomásról, s
délelőtt 10 órakor veszi kezdetét. A
család a szomorú esetről a következő
jelentést adta ki:

Özv. Falk Árminné sz. Spitz Róza
ugy a maga, mint Laci, Irén és Klári
gyermekei nevében bánatos szívvel je-
lenti, hogy a legjobb férj, apa és rokon
Falk Ármín életének 46-ik, boldog házas-
ságának 12 ik évében folyó hó 12 ik nap-
ján di e. fél 12 órakor Bécsben elhunyt.
A megboldogult hült tetemeit a debre-
czeni pályaudvartól folyó hó 16 án d. e.
10 órakor az izraelita temetőben he-
lyezzük örök nyugalomra. Debreczen, 1907,
július hó 12. Spitz Manó nevével após,
illetve anyósa, Spitz József nagybátyja,
Spitz Tivadar, Spitz Sándor Spitz Sarolta
férjével Havas Izóval, dr. Spitz Lipót
sógora, illetve sógorai. Falk Karolint,
férjével Zukker Hermannal, Falk Augustia
özv. Kohn Józsefné, Falk Lajos nevével,
Falk Imre, özv. Falk Károlyné, özv. Falk
Ottóné, Falk Matilda, özv. Rosenberg Ig-
náczné.

— **Kinevezés.** Szigeti Endre az
első magyar ált. biztosító társaság tisz-
viselője a Berlini Viktoria biztosító társa-
ság debreczeni vezér ügynökségének tit-
kárává nevezetett ki.

— **Eltoloncolt ruthén mun-
kások.** 19 ruthén munkás érkezett
tegnap Debreczenbe Erdélyből. Miután
vasuti jegyük Debreczenig szűlt, pénz-
ük pedig további utazásra nem volt
a reedőrség leszállította őket a vasu-
ról és a határig eltoncolta.

— **Ellopták a biciklijét.** Érzéke-
nyen megkárosította egy tolvaj Nöth Antal
zenetanárt. A Csapó-utcán egy kávéházba
tért be és mig ott tartózkodott, a bicik-
lijét ellopták. A tolvajt a rendőrség keresi.

— **Uti készletek, kézi bőröndök,
női kézi táskák, pénz-, szivar- és
cigaretta tárczák a legszebb kivi-
telben Mentze áruházában Kossuth-
utca 4.**

— **Vízvezeték, fürdők, szivattyuk
és csatornázások berendezését szakszerűen
jótállással készít és javít a legjutányosabb
árak mellett Wilhelm és Weinberger sze-
relők, Debreczen Hatvan-u. 4.**

— **Ha szépet és olcsót akarunk
vásárolni, bizalommal keressük fel
Mentze áruházát Kossuth-utca 4.
sz. alatt.**

— **Az általam forgalomba hozott
közkedvelt Manilla kalapok 1.50-ével foly-
ton kaphatók a „Nyakkendő király” uri
divat üzletében a főposta mellett.**

— **Kiállítás Debreczenben.** Piac-
utca 46. Tudományos uton előállított ame-
rikai és párisi gyémánt utánzatok foglalva:
gyűrűk, broszok, fülbevalók, nyakkendő, tő,
manchettgomb, kalaptűkben, továbbá nagy
választék női és férfi láncokban, karköt-
ők és a raktáron levő összes áruk min-
den árban eladatnak. A nagy vám miatt
az árukat viczsaszállítani nem akarjuk, a
raktár nagyban is eladatik. — Az üzleti
helyiség azonnal kiadó. Piac-utca 46. Ame-
rikai Gyémánt-társaság. A kiállított tár-
gúk bevásárlás nélkül is megtekinthetők.

— **A „Hajdumegyeli népbank” Piac-
utca 26. sz. nagytőzsde épületében min-
den törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizo-
tésre utólagos kamatszámolással 100 korona
kölesönt folyósít. Ezen rendszer mellett
nem kell a kölesön után külön kamatot
fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat
s befoglaltatik.**

— **Szalmaözegeknek** csak ugy
kellemes a nyár ha vacsorázni a Dréher
nyári kerthelyiségébe jár.

TAVIRATOK.

Wekerle Dánoson.

Budapest, július 15. Wekerle Sán-
dor dr. miniszterelnök ma Bécsből el-
utazott, és Budapesten át egyenesen
Dánosra ment. A kormányelnök ne-
hány napig marad Dánoson, és onnan
vissza utazik Budapestre.

Uj udvari tanácsos.

Budapest, július 15. A király Lázár
Pál műegyetemi tanárnak a műegyetemi
oktatás terén elért sikeres eredményének
jutalmazásául az udvari tanácsosi méltó-
ságot adományozta. Lázár Pál egyébként
országgyűlési képviselő, a Magyarország
közgazdasági szerkesztője, elsőrangú mű-
szaki emker és közgazdász.

Kossuth Ferenc szabadságon.

Budapest, július 15. Kossuth Fe-
renc kereskedelemügyi miniszter tit-
kársja dr. Pally Sándor kíséretében
ma Herkules fürdőre utazott, a hol
gyógykezeléti magát.

Olay Lajos afférje.

Budapest, július 15. A mikor
Olay Lajos képviselő Fenyvessi Adolfot,
az országgyűlési gyorsiroda főnökét
megsértette, Magyar Miklós budapesti
kereskedő levélben inzultálta Olay La-
jost. Olay provokáltatta Magyar Mik-
lóst. A párbaj miután Olay csak hol-
nap érkezik a fővárosba, karddal fog
lefolyni, és pedig kedden.

Rablók egy hajón.

Odessa, jul. 15. A Szófia gőz-re fel-
szállott 18 rabló, a kik utasoknak adták
ki magukat. Amikor a hajó megindult a
Fekete tengeren, a rablók kifosztották a
hajó pénztárát és az utasokat. Összesen
150 ezer rubelt vittek el. A rablók a ma-
növert végrehajtották, egy esolnokon el-
menekültek. A rendőrség nagy aparatussal
folytatja a nyomozást.

Bombamerénylet Konstantiná- polyban.

Konstantinápoly, július 15. Va-
sárnap éjjel az amerikai nagykövetség
előtt ismeretlen tettesek bombát dob-
tak el. A robbanástól sok ember meg-
sebesült. A vizsgálatot megindították.

Tüntetés Drohobeczky ellen.

Budapest, jul. 15. Belovárról je-
lentik, hogy Drohobeczky Gyula körösi
püspök ellen tegnap nagy tünte-
tést rendeztek a vad horvátok. —
A derék püspök ablakait bevették, s
tintás üvegeket dobáltak be a reziden-
cia ablakán. A szemtelen és gaz tüntetést a horvát rendőrség nem aka-
dályozta meg.

Aerenthal és Tittoni.

Desio, július 15. A Tittoni-villá-
ban este 8 órakor családi ebéd volt,
amelyen Aerenthal báró külügyminisz-
ter, Gagern báró, Lütsov gróf és Bol-

lati kabinetfőnök is részt vettek. Az
ebéd után a vendégek tovább is a család
körében maradtak. Étkezés közben
egy zenekar játszott. Holnap a minis-
terek néhány ipari vállalatot fognak
megtekinteni.

A horvát lázadás.

Agutin, július 15. Nikolics volt
osztályfőnök tegnap ideérkezett és el-
mondta beszámoló beszédét. A pálya-
udvaron nagyszámu néptömeg jelent
meg. A város ünnepi díszet öltött. Ni-
kolics tiszteletére tegnap fátyás me-
net volt. Ma délelőtt szabad ég al-
tgyűlés volt. Nikolics beszédében több
bek között azt mondta: Az anyanyelv
jogát senkinek sem szabad érinteni.
A horvátok a magyaroknak szövetség-
gesei akarnak lenni, nem pedig alatt-
valói és egyetlen jogukat sem fogják
feladni. A harcot méltóságtelesen az
alkotmányos formák között kell meg-
vivni.

Budapest, jul. 15. Wekerle Sán-
dor miniszterelnök a kiegyezési tár-
gyalások befejezése után intenzívebben
fog hozzá a horvát kérdés elintézésé-
hez. A mikor a miniszterelnök vissza-
tér dánosi birtokáról, azonnal fogadja
dr. Rakodczay Sándor horvát bánt, a
a ki referálni fog a horvátországi dol-
gokról. Nedákovics képviselőn kívül
Supiló is tartott beszámolót. Beszéde
egészen forradalmi tendenciájú volt,
s azt mondta végül, — hogy a
horvát koalíciónak azt kell csele-
kedni, a mit 1848-ban tettek a hor-
vátok. A horvát egyébként a passiv
resistencia álláspontján van és azzal
tüntet Magyarországot ellen, hogy ipari
termékeinket bojkottálja.

EGYLET.

— **A Petőfi dalkör közgyűlése.** Va-
sárnap délelőtt tartotta meg évi közgyűlé-
sét a Petőfi dalkör Komlóssy Arthur el-
nökele alatt. Az ülés elején terjesztette
elő Boruss Béla titkár évi jelentését, a
melyet egyhangulag elfogadtak. Ezután
Boruss Béla titkár indítványa folytán elhatá-
rozta a dalkör, hogy fennállásának 10 éves
évfordulóját március 15-én fényes ün-
nepségek keretében ünnepli meg. Erre az
alkalomra megfesteti a dalkör megalapi-
tása és hervadhatat érdemei körül nagy
munkásságot kifejtett elnöknek Komlóssy
Arthurnak arcképét és ezt is ugyanakkor
leplezi le. Elfogadták ezután a múlt év
zárszámadását és megállapították a jövő
évi költségvetést.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1907. július 15.

Készáru 5—10 olcsóbb határidők lanyhák.	
1907. októberi buza	11.26.—27
1908. áprilisi buza	—
1907. októberi rozs	8.69. 70
áprilisi rozs	—
1907. októberi zab	7.90.—91
májusi zab	—
1908. májusi tengeri	6.14.—15
1907. júllusi	6.00—01
1907. augusztusi	6.14.—15
1908. augusztusi repesz	—

nagy butorvásárt rendez,
legdusabb választéku raktáraiban. Ajánlatos tehát
legelőbb butorraktárát Debreczen, Széchenyi-utca
19. szám alatt. — **Mindennemű kárpitos és
díszítő munkát jutányosan készít.**

Nem szabad

figyelmén kívül hagyni, hogy a

legelőbb butor-raktár

kizárólag jobb minőségű polgári
és urasági lakásokhoz a
törvényszerű alkalmával okvet-

Debreczen, Széchenyi-
utca. a 19-ik szám alatt
és urasági lakásokhoz a
WEISZ GYULA
len fölkeresse

REGENY-CSARNOK.**Az utazó osoda.**

123. Fantasztikus regény.

Sietve lefordította az írást és a következő eredményre jutott: Bemol és pil m...lálják...gérc...t...stet.hat hón...lva lev szik.bor.ot... al ott akkor a k...t nem igaz...ja az...életet durand köz...jegy...lra...asítás és ...endelet, Oh a csalódás és bánat! A kibetűzött firkálás nem lendített sokat a kutatáson.

Hiszen néhány szó világos értelemmel bírt, mert bémol, Pil, Durand neve ki volí olvasható; hat hónapról itt van szó benne, az utolsó szóban pedig könnyen fel volt ismerhető a végrendelet kifejezése.

Erről az öreg közjegyző is tett már említést, de nem volt rábíráható, hogy a nála letétben levő utasítást és végrendeletet hat hó leforgása előtt fölbontsa. Addig pedig Rosamournak nem lehet várnia, jó hírnevét kell megmentenie, kudarcát elfelejteni.

— Annyit tudok csak, mint előbb, — szolt magában az ügynök. — Nem nyertem semmi felvilágosítást, nem állhatok be a rendőrségre e betűrejtvény megfejtésével, — mely nem magyaráz meg semmit.

Ujra telemerült a gondolkozásba, kezei közé temette forró fejét, szemei a betűkön tévelyegtek, izgatott agya folytatta lázas működését.

Folytatása következik.

Nyilttér.***A közönséghez.**

Szell István diurnista és „élelapíró“ tegnap röpiratot adott ki ellenem, amelyben ismét azon lovagol, hogy nekem elintézetlen ügyem van Röpiratának hangja szennyes, gyalázkodó és undorító. Ezen a téren nem követem, hanem elmondom annak az elintézetlen ügynek a történetét. Hozzáim jött ma délután egyik barátom és elmondta, hogy Széléknek egy debreczeni iparostól, aki egyébként minden tekintetben derék ember, nyilatkozatuk van, a mely szerint köztem és az illető közt elintézetlen ügy van.

Felkerestem egy másik barátommal még ma délután az illetőt s kértem, hogy mondja el, miféle ügy van kettőnk között.

Ő azután elmondta, hogy jogász koromban egyszer egy vendéglőben kettőnk között összeszólalkozás volt. Mikor aztán jobban megvilágítottuk a dolgot, eszébe jutott, hogy az az affér még akkor éjjel elintézetést nyert. Erről az illető nekem saját kezű aláírásával ellátott nyilatkozatot adott, a melyet szívesen megmutatok mindenkinek. Nekem tehát elintézetlen, jellemben vágó, tisztességtelen ügyem nincs. Olyan ügyem meg pláne nincs mint Szell Istvánnak, aki hivatali sikkasztás miatt a törvény előtt állott.

Meg kell még jegyeznem, hogy a nyilvános helyeken sűrűn megforduló ember életében egyáltalán nem ritka incidenset Szell urék galád módon fújták fel, s az illető iparos tanu előtt tett kijelentése szerint valósággal presszionálták egy általuk fogalmazott nyilatkozat aláírására, hogy engem esetleg tönkre tegyenek. Számításuk azonban hajótörést szenvedett az illető iparos becsületességén és férfias nyíltságán, aki kijelentette és írásba adta, hogy nekem vele elintézetlen ügyem nincs.

Szóval a nagy akció, amely ellenem megindult, igen csúnyán letört, s míg én felemelt fővel nyílt homlokkal állok,

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

addig ellenségeimre rá van sütvé a rágalmazás rút bélyege.

Valami Győry Kálmán nevű alak is piszkolódik velem. Ennek csak az üzenem, hogy ne ugráljon, ne adjon leckét a lovagiasságból, hanem tegye le a negyedik polgári iskolai osztályból a vizsgát, mert a hogy analfabéta volta miatt kitették a szűrét a Magyar Francia biztosító társaságtól, ép úgy kiteszik majd a várostól is.

Végül kijelentem, hogy Szell István és Győry Kálmán ellen a sajtópert megindítottam. Ez már a negyedik. Természetes, hogy minden ezután megjelenendő röpiratért és cikkért is a bíróság elé állítom a frátereket.

Debreczen, 1907. július 15.

Sipos Béla.

Nyilatkozat.

Győry Kálmán városi napdijas írónok egy pamfletben a többek között azt állítja, hogy szombaton délután, az ő provokálása alkalmával szabálytalanul járunk el. Nem célunk tapasztalatlan s ily ügyekben teljesen járatlan ifjakkal a lovagiasságról vitatkozni, de kijelentjük, hogy eljárásunk a lovagiasság szigoruan vett szabályai szerint történt.

Debreczen, 1907 július hó 16.

Boruss Mihály, Balassa Sándor,

A debreczeni izr. szent-egylet „Chevra-Kadisa“ előjárósága mély fájdalommal jelenti hogy az egylet érdemes tagja

Falk Ármin ur

élete 46. évében 1907. év július hó 12-én jobblétre szenderült.

Az elhunyt hült tetemei 1907. év július hó 16 án délelőtt 10 órákrcr fognak a vasuti állomástól az izr. temetőbe örök nyugalomra kísértetni, mely kísérethez való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkértnék.

Debreczen, 1907. július 14.

Az izr. szent-egylet előjárósága.

Amerikába

szóló utlevelek megszerzése körül eljár a

Nagy Lajos

okmányszerző irodája Csapó-utca 13. sz.

Telefon számok :

Iroda 335. sz. Magánlakás 554. sz.

Dr. Weinberger Sándor

ügyvéd

irodáját

Piacz-utca 2. I. emelet alá

helyezte át.**Nősülési engedélyeket**

azon ifjak részére, kik még a katonaság előtt állanak, megszerez a

NAGY LAJOS okmányszerző irodája Csapó-utca 13.

Telefon számok :

Iroda : 335. Magánlakás : 544.

László Zsigmond**állatorvosi-rendelő**

irodája

nagy és kis állatok részére

Csapó-utca 30.

Telefon 558. szám.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,

vászon, kész fehérnemű,
Angol ruhavászon, batist,
kreton-, zephyr. Mosó székely férfi ruha szövet. <

Óriási szőnyeg raktár!!**Használt butorokat**

ad, vesz, javít és ujakra becserél

KÓNYA JÓZSEF

asztalos, Pacsirta-utca 8. szám.

Figyelmeztetés.

A t. gazdálkodó és géptulajdonosok becses figyelmébe ajánlom újonnan berendezett és tetemesen meg bővített zsák- és ponyva raktáramat, zsák- és ponyva kölcsön intézetemet.

Raktáron tartok: mindennemű vizhatlan és nyers ponyva vásznakat, kender-, len- és juta zsákokat, heveder, kötél és zsinog árukat a legolcsóbb napi áron.

Vas J.

zsák- és ponyva kölcsön-intézet
Széchenyi-utca 6.

Uj zsák kölcsönző intézet.**A gazda közönség figyelmébe.**

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piacz-utca 66. szám alatt

zsák kölcsönző intézetet

nyitottam.

Raktáron tartok legjobb minőségű kender zsákokat, melyeket jutányos áron bocsátom a t. gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá Vizmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsák-kötöző, dohány zsinogot és mindeo e szakba vágó dolgokat, melyeket jutányos árban árulok,

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák- és ponyva intézete

DEBRECZEN, Piacz-utca 66.

Üveg, tükör, porcellán és zománcozott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kikölcsönöztenek.

Gépolajok Tovotta-gépszir.

Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás. Ugyiszintén legjobb minőségű kék uszó

kocsikenőcs és festékek

legolcsóbb árban kaphatók

Térei J. utódánál

DEBRECZEN, Hatvan u. 13. sz.

A címre kérem ügyelni.

Értesítjük a t. közönséget, hogy Szén raktárunkat

Hatvan-utca 70. szám alól áthelyeztük Külső vásártér, Arany János-utczával szembe.

Együttal felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy szén raktárunk mellett állandóan raktáron tartunk

meszet, cementet

és mindentféle építkezési anyagokat, a mit a legjutányosabb árban számítunk.

Szíves pártfogásukat kérjük

Tisztelettel

Varga Károly és Társa.

Telefon 465.

Telefon 465.

Tavaszi idényre

megérkeztek remek kivitelbe sima és mintás szövetek, kockás és csikos blouz kelmék.

Dellnők 30 krtól.
Blouz szelvények 120 krtól.
Férfi ingek . . . 120 krtól.
Gallér 13 kr.
Kézeltő 20 kr.

Gyermek kötények, reform és empirben dus választék, fehér és színes alsó szoknya 120 krtól.

És sok fel nem sorolt áruk dus választékban, olcsó árakban kaphatók

Doszpoly János Utóda

Főtér, Tisza palota.

Kitünő hegyi és fajborok

nagyobb vételnél olcsó árban kaphatók

Kovács Mihály Utóda

Király István,

fűszerkereskedésébe Degenfeld-tér 11.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben 3 koronától a legfinomabb kivitelig.

A legújabb divatu nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó árak mellett csakis

az Első Debreczeni Ernőgyárban

Merkler Soma, Piacz-utca 43. szám.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Kulcsár József
bronzműves
Debreczen
Szent-Anna-u. 6.



Készít mindennemű bronzárakat, légszesz, acelyen és villamos csillárokat. Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (kombinált.) — Újjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad

gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

VÁSZONÁRU

fehértelmekekre, valamint siffonok és paplanpedóváznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt élkező- és aszur kávésterítékek, damaszt- és frottir törölközők, törölkendőek és nankingok, valamint női fehértelmekek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fia

divai, vászon és szőnyegáruháza

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Bankegyesület

részvénytársaság.

A „Bankegyesület Részvénytársaság” működését Piacz-utca 72. szám alatti üzlet-helyiségeiben f. é. márczius hó 1-én kezdte meg és foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Alaptőke 800.000 kor.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra,

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

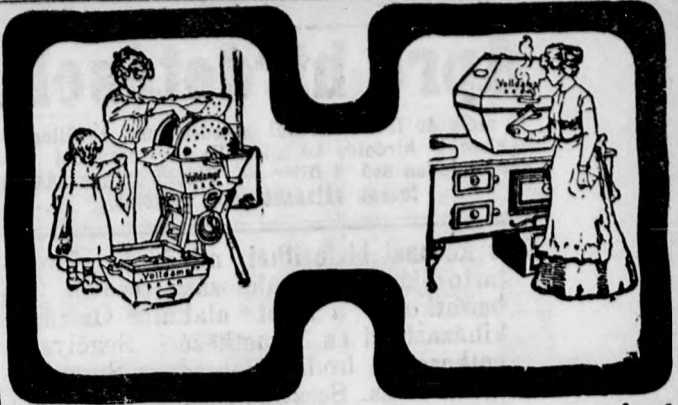
Átvész tőzsdei megbízásokat.

Efogad betéteket könyvecskére, folyó (chek) számlára és pénztárjegyekre.

Minden egyéb bankügylet kötésére vállalkozik.

Debreczen, 1907. márczius hó 1-én.

Az igazgatóság.



Mosó, mangorló és facsaró gépeket

házi használatra dagasztó-gépet, valamint jégszekrényt és kerti padokat ajánl

Sesztina Lajos vaskereskedése

Debreczen, Piacz-utca 23. szám.

Magasított kétvasu ekeestek

LACZKA LÁSZLÓ

Debreczen

Készít mindenféle gépeket és szerszámokat. Készít mindenféle gépeket és szerszámokat. Készít mindenféle gépeket és szerszámokat.

Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége Piacz-u. 72.

Legjutányosabban készít villamos világítást és villamos erőátviteli berendezéseket.

Szakszerű utbaigazítással, költségvetéssel és rajzokkal bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítástek és szerelvények dus választéka.

Zsák és ponyva

csakis

Wiener Adolfnál

kapható

olcsón

zsák- és ponyva kölcsönző intézet

DEBRECZEN, Kossuth-utca 27. sz.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből adt minden szög 8 fillér. — Vidéki tudakozású tessék válaszbélyegyet esatolni.

700 koronát biztosíthat mindenki hozzátartozójának, elhalálása esetén, ha beiratkozik a most alakult Országos Kiházasítási és Temetkezési Segélyszövetkezetbe Iroda: Debreczen, Simonffy-utca 5. sz. Sesztina-ház.



Egy tanuló felvétetik Darvas Miksa fűszer kereskedőnél Teleky-utca 104. sz.



Debreczeni Első Villamos-sági és Elektrotechnikai Vállalat. Telefon 168. Erőátvitel, villamos világítás, villám háritók, házi és magán telefonok, villamoszárók, tűzbetörés elleni jelző készülékek. Villamos csengők berendezése és jó-

karban tartása évi bérlet mellett. Gyógyászati, Fizikai, Matematikai készülékek készítése és javítása. Felszerelési anyagok, kerékpárok és alkatrészek raktára. Saját motorerővel berendezett galvánizáló telep. Földvári L. Debreczen Kossuth-u. 1. az udvarban. Tanulók felvétetnek.

Uraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádósgy-utca 2.

Közellévő vidéki városban piacon, jó forgalmu fűszer és vegyes üzlet, trafikkal más vállalat miatt eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Tanuló felvétetik Tolnai Dániel cipő- és uridivat üzletében Piacz-u. 49. szám.

Fűszer, liszt és kenyér üzlet forgalmas helyen, vezetés hiánya miatt eladó. Pócsy, Hatvan és Pesti u. sarak.

Vizhatlan ponyva jó állapotban eladó. Czim a kiadóba.

Kiadó Bethlen-utca 12. szám alatt két külön bejáratu esinosan butorozott szoba kertre nyíló ablakkal.

30 hold föld, a vámospécsi határban határban kiadó. Czim a kiadóban.

Egy szép függő lámpa olesón eladó. Czim a kiadóban.

Két butorozott szoba szép előszobával együtt vagy külön-külön is azonnal kiadó a Baross-utca 13. szám alatt. Kapu alatt. bejárat.

A Főtéren egy 2 szobából, előszobából álló uri lakás kiadó. Czim a kiadóba.

Uj elektro technikai vállalat.



Telefon 339. Telefon 339.

Villamos világítás, házi és magán telefonok, villany csengők berendezése és karban tartása évi bérlet mellett) orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektro motorok szerelése és javítása legjutányosabban a legnagyobb szakértelemmel csak **Földes és Vajner** elektrotechnikai vállalatánál. Debreczen, Piacz-utca 47 szám eszközölhetők Saját nickelőző és galvanizáló telep.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közep nagyságban kerestetik, hol, megmondia a kiadóhivatal.

Egy 14-17 éves fiu küldöncznek jó fizetés mellett felvétetik. Czim a kiadóba.

Egy pénztárnoknő, ki a könyvelésben jártas és a ki már volt pénztárnál felvétetik. Czim a kiadóba.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telek-könyvi vizsgára készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér be-küldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

16 éves jó megjelenésű ügyes leány kenyér üzletbe kiszolgálói állást keres. Bővebet a kiadóhivatalba.

Harisnya vásár. Női-, férfi és gyermek harisnyák óriási választékban meglepő olesó áron kapható Márton Gyula üzletében, Bika szálloda mellett, fejlesek és uj harisnyák köttetnek, jutányos árban készítettnek.

Ha nincs pénze, menjen Kaiser Salamon, Hatvan-utca 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debreczen és vidéke legnagyobb részlet áruházába, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi és női ruha, tavaszi és őszi női- és férfi felöltők, szőnyegek csekély heti vagy havi részletben kaphatók Munkások, városi és megyei tisztviselők külön engedményben részesülnek.

Keresek cserébe egy házat földért Debreczenben. Érdeklődők forduljanak Fohn József zsáküzletébe Debreczen Petőfiter 6. szám.

Legbiztosabb szépitőszere a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkifünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztá-talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban
1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógy-szereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.
Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Vasáru-üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közön-seget m. t. vevőimet értesíteni, hogy **vas-áru üzletemet**

folyó évi augusztus elején a kereske-deimi és iparkamara épületéből **Csapó-utca** tára, a volt Pásztor Gyula és Társa-féle üzleti helyiségbe helye-zem át.

Tisztelettel

NÁNÁSSY LAJOS,
vaskereskedő.

Jelenlegi üzlethelyiség Piacz-u. 69. sz. alatt kiadó.

Jó családból való fiu

tanulónak felvétetik

Kovács Mihály Utóda

Király István,
fűszerüzletében.

Körtvélyesi Gyula

ajánlja a legjobb munka-erőkkel berendezett **← czipész műhelyét**
Fűvészkert-utca 6. sz.

Nyári ujdonságok!

Különlegesség: **francia Delinekben.**

Mosó-árak:

Batist, zefir, kreton és mosó-délien cikkből rendkívüli nagy választék.

Angol zefir-, Batist- és selyem blouz-szövetek

állandóan nagy választékban kaphatók

LÓWY F. áruházában

Piacz-utca 24.

Tanulók felvétetnek.

A kirakat sötét kékre van festve.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. -- Kurzweil János és Társa Budapest, festékgyárának festékével